

INFORMATIEMEMO RAAD

Kenmerk: 2022-001535

Datum b&w-vergadering: 20 februari 2024

Onderwerp:

Motie 'raad in positie brengen' d.d. 12 september 2023

Kennisnemen van:

Beantwoording motie

Status advies:

Openbaar

Argument: (indien niet openbaar)

N.v.t.

Portefeuillehouder:

Wethouder Dimitri Horsthuis-Tangelder

Betrokkenen bij voorstel extern:

n.v.t.

Betrokkenen bij voorstel intern:

Domein manager Fysiek, teammanager en de projectleider team Ruimte, projectcontroller van het team strategie en projecten.

Bijlagen:

1. Raadsbesluit van een extra krediet van € 1.445.000 voor de openbare ruimte voor het Centrumplan Heteren
2. Toelichting op de overschrijding Openbare Ruimte Centrumplan Heteren
3. Motie 12-9
4. Factsheet Flessestraat openbaar gebied Centrumplan Heteren

1. Inleiding

Op 12 september jl. heeft uw raad ingestemd (zie bijlage 1 raadsbesluit) met het beschikbaar stellen van een extra krediet van € 1.445.000 voor de openbare ruimte voor het Centrumplan Heteren (zaaknummer D2023-05-010211). Als bijlage bij dit raadsvoorstel is inzicht gegeven in de opbouw van dit krediet (ter toelichting op de overschrijding). Dit financieel overzicht treft u als bijlage 3 aan bij dit memo.

Tijdens deze raadsvergadering heeft u tevens een motie (zie bijlage 3) aangenomen waarin aan het college is gevraagd:

Zo snel mogelijk de informatie die het College heeft over de redenen waardoor deze situatie ontstaan is met de Raad te delen.

Door middel van deze informatiememo geven wij u inzicht in de wijze waarop deze situatie is ontstaan. We beschrijven hierin onder andere de diverse afstemmingsmomenten tussen ambtelijk opdrachtnemer-opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever en de managementrapportages aan college en raad als vaste momenten in de P&C cyclus.

2. Projectfinanciën

Op 7 april 2020 is op basis van een globaal ontwerp en een daarbij behorende SSK-raming uit 2019 een krediet beschikbaar gesteld van € 3.026.420 (nummer raadsbesluit 20rb00030, zie bijlage 1). Dit ontwerp is in de jaren 2020 – 2023 op basis van co-creatie uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp. In deze kredietaanvraag is geen rekening gehouden met:

- prijsstijgingen door indexering,
- een risicovoorziening door ontwerpaanpassingen,
- extra plankosten voor het werken in bouwteamovereenkomst.

In 2020 is een bouwteamovereenkomst gesloten met aannemer NTP. Een bouwteam is een tijdelijke samenwerking tussen de verschillende partijen die bij een bouwproces betrokken zijn: de initiatiefnemer (opdrachtgever), de ontwerper (architect) en de uitvoerder (aannemer). Doel van het bouwteam is om gezamenlijk, met inbreng van ieders deskundigheid, tot een ontwerp te komen. De bewaking en het verstrekken van deelopdrachten aan de aannemer heeft plaatsgevonden door de projectleider van het team Ruimte in opdracht van de projectmanager van het team Strategie en Projecten.

Door onvoorziene kosten (zoals een te saneren vervuiling) en diverse ontwerp- en scopeaanpassingen binnen het project was er eind 2021 al in beeld dat voornoemd krediet niet toereikend was en dat er een tekort was van ca. € 400.000. Dit feit is aan de orde gesteld in de afstemmingstafel op 22 november 2021 door de toenmalige domeinmanager/ teammanager team Strategie en Projecten, projectmanager met de projectwethouder. Blijkbaar is toen de afspraak gemaakt dat er een geactualiseerde exploitatieraming zou worden opgesteld ten behoeve van het vragen van een aanvullend krediet. Dit is ook vastgelegd in het Projectenboek 2022, pagina 59-61. Deze acties zijn helaas niet volledig opgepakt en ook niet vermeld in de 2^e Berap. Het is niet meer te reconstrueren waarom dit niet is gebeurd. Wel duidelijk is dat een groot aantal van de betrokkenen bij dit project gedurende het jaar 2022 geheel dan wel gedeeltelijk niet meer werkten aan dit project en/of niet meer werkzaam waren voor de gemeente. Dit betrof o.a. de projectwethouder, de teammanager, de projectmanager, de projectleider civiel, de projectcontroller en de financieel adviseur.

3. Informatievoorziening raad

In 2022 is uw raad over de voortgang van het project als volgt geïnformeerd:

➤ Via het projectenboek 2022

Bron: Onderdeel C. en D. uit Projectenboek 2022 (pagina 59-60-61)

Kwaliteit

Geld

Tijd

C.

Financiële voortgang

	Totaal	Infra	GRP
Begroot	€ 3.033.802	€ 1.611.433	€ 1.422.369
Verantwoord per 31-12-2021	€ 2.084.880	€ 953.464	€ 1.131.416
Nog beschikbaar per 1-1-2022	€ 948.922	€ 657.969	€ 290.953
Het totale begrote bedrag wordt gedekt uit			
Aandeel gemeente	€ 3.033.802	€ 1.611.433	€ 1.422.369

In het begrote bedrag van € 3.033.802 is de tevens opgenomen de PNL post uit 2019 voor reconstructie van de Kastanjelaan van € 900.000. Zoals onder het kopje "Risico ontwikkeling" staat vermeld is het risico aanwezig dat er in de uitvoering zaken aan het licht komen die niet waren voorzien. Daarbij heeft ook dit project te maken met forse prijsstijgingen en zijn er aanpassingen ten aanzien van onder andere de inrichtingselementen. Dit betekent dat genoemde begroting waarschijnlijk niet toereikend is. De komende maanden wordt onderzocht hoeveel extra budget nodig is. In de tweede bestuursrapportage wordt de aangepaste begroting weergegeven.

D.

Risico ontwikkeling

Tegenvaller bij realisatie

De Herinrichting Openbare Ruimte Centrumplan Heteren is een aanzienlijk deelproject. Het risico is aanwezig dat in de uitvoering zaken aan het licht komen die niet waren voorzien, waardoor de realisatiekosten hoger uitvallen.

Toenemende prijzen en levertijden

Sinds de coronacrisis wordt de markt gekenmerkt door prijsstijgingen en toenemende levertijden. In de uitvoering was het effect hiervan in 2021 al merkbaar en er is een aanzienlijke kans dat de nog uit te voeren deelprojecten in 2022 hierdoor getroffen gaan worden.

➤ In de 1^e BERAP

Bron: 1e Bestuursrapportage 2022

Kwaliteit	Geld	Tijd
<u>Tijd</u>: Sinds de coronacrisis en recent door de Oekraïne oorlog wordt de markt gekenmerkt door toenemende levertijden. In de uitvoering was het effect hiervan in 2021 al merkbaar en er is een aanzienlijke kans dat de nog uit te voeren deelprojecten infrastructuur in 2022 hierdoor getroffen gaan worden. Voor de locatie Liefkenshoek zal in plaats van een uitwerkingsplan een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen, die een langer tijdsbeslag kent. <u>Geld</u>: Sinds de coronacrisis en recent door de Oekraïne oorlog wordt de markt gekenmerkt door enorme prijsstijgingen. In de uitvoering was het effect hiervan in 2021 al merkbaar en er is een aanzienlijke kans dat de nog uit te voeren deelprojecten infrastructuur in 2022 hierdoor getroffen gaan worden. Voor het deelproject (IO 4210026) <i>Reconstructie kruispunt Flessestraat – Kamperfoeliestraat</i> is een aanvullend krediet beschikbaar gesteld van € 27.000. Hierbij is de volgende toelichting opgenomen in de Berap: Het aanpassen van deze kruising is in 2019 als scope-uitbreiding aan centrumplan Heteren toegevoegd en hiervoor is in 2020 een krediet van € 88.000 beschikbaar gesteld. Vervolgens is er middels een co-creatie proces begonnen met het uitwerken van een ontwerp voor deze kruising. Dit heeft uiteindelijk geleid tot een definitief ontwerp. Door een overschrijding van de project-/ plangrenzen, prijsstijging van materialen en het toepassen van bloembakken die niet in de raming opgenomen waren, is een totaalkrediet nodig van € 115.000. Via deze 1e Bestuursrapportage 2022 vragen we voor dit project een aanvullend krediet van € 27.000. Dit leidt tot een extra kapitaallast vanaf 2023 van € 903 (op basis van 1,5% rente en een afschrijvingstermijn van 40 jaar).		

➤ In de 2^e BERAP

Bron: 2e Bestuursrapportage 2022

Kwaliteit	Geld	Tijd
Sinds de coronacrisis en recent door de Oekraïne oorlog wordt de markt gekenmerkt door enorme prijsstijgingen. In de uitvoering was het effect hiervan in 2021 al merkbaar en er is een aanzienlijke kans dat de nog uit te voeren deelprojecten infrastructuur in 2022 hierdoor getroffen gaan worden.		

In deze BERAP staat niets vermeld over de extra krediet aanvraag hetgeen wel was toegezegd in het Projectenboek 2022.

In de factsheet (bijlage 4) van 16 maart 2022 is opgenomen dat de huidige markt van (bouw)materialen wordt gekenmerkt door lange levertijden en grote prijsstijgingen. Dit zijn risico's voor de planning en de kosten. In het projectgesprek en op de afstemmingstafels van juni 2022 zijn deze specifieke risico's besproken en toen is medegedeeld dat hiervan op dat moment geen sprake was.

4. Samenvatting

Gelet op het vorenstaande concluderen we dat:

- er bij de kredietaanvraag geen rekening is gehouden met onvoorziene kosten en indexering. Dit heeft mede vanwege de uitzonderlijke marktomstandigheden een buiten proportioneel impact gehad op het project;
- de gemeente onvoldoende ervaring heeft met het werken in een bouwteam en hier toch voor gekozen is zonder hierbij rekening te houden met de financiële risico's. Dat leidde ertoe dat er onvoldoende heldere afspraken gemaakt zijn over taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen dit project en specifiek in relatie tot het bouwteam. Wie is/was waarvoor verantwoordelijk bij de uitvoering van de civieltechnische werkzaamheden en dan vooral waar het betreft het onderdeel projectbeheersing tussen de teams Strategie & Projecten en Ruimte;
- er binnen de gemeente een verbeterslag nodig is voor het project- en procesmatig werken; dit dient te worden vastgelegd in werkprocessen;
- de projectbeheersing binnen de gemeente te veel afhankelijk is van medewerkers en onvoldoende ingebed is in de bij de gemeente aanwezige financiële systemen (signalering). Bovendien zijn de applicaties onvoldoende toegesneden om de projecten eenduidig te kunnen beheersen.

Binnen de gemeente wordt momenteel gewerkt aan de invoering van projectmatig werken volgens de werkwijze van de VPNG (Vereniging Projectmanagement Nederlandse Gemeenten). Sinds begin dit jaar is een nieuw financieel systeem geïmplementeerd. Dit dient te waarborgen dat deze problemen voorkomen worden.

Hoogachtend,

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos